

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

Bulla S.D.N. Pij PP. V. Prohibition. Blasphemiæ, Sodomix, Simonix, Concubinarius, ac contra deambulantes per Ecclesias, pauperes per eas medicantes, ac alios in eis illicita facien. nec non de ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

iteratis vicibus approbatis, & innōtiatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quęuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, cęterisque contrarijs quibuscumque. Dat. Romę apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die xviij. Aprilis. M D L X V I. Pontificatus nostri Anno Primo.

Cę. Glorierius.

Bulla S. D. N. Pij PP. V. Prohibition. Blasphemię, Sodomię, Simonię, Concubinariatus, ac contra deambulantes per Ecclesias, pauperes per eas mendicantes, ac alios in eis illicita facien. nec non de tollendis ex eis capsis, & depositis mortuorum, de non laborando in diebus festiuis, ac circa plurima alia Dei honorem, & diuinum cultum concernen.

IVS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Cũ primũ Apostolatus officium diuina nobis dispositione commissum suscepimus, statim omnem curam, & cogitationem nostram in dominici gregis fidei nostrę crediti salute defiximus, & Christi fideles Deo iuuante ita dirigere statuitus, ut à vitijs, & peccatis abstinentes, iter quod ad vitam ęternam ducit, insistant. Cũ autem ad omnia, quę diuinam maiestatem aliquo modo possent offendere, amouenda mentis nostrę aciem intenderimus, ea primũ, & sine mora emendare decreuimus, quę Deo præter cętera displicere, & iram eius prouocare cum diuinę doctrinę scripturę, tum grauissima exempla declarant, nempe diuini cultus neglectum, Simonię labem, Blasphemię crimen, & libidinis naturę contrarię vitium execrandum, propter quę populi, nationes, bellorum, famis, & pestilentię calamitatibus iusta dei ultione sepe plectuntur. Etsi autem contra eos, qui tam grauia crimina admiserint: multę à prædecessoribus nostris constitutiones edi-

te fuerunt: tamen quia parum est leges edere: nisi sint, qui eas debitis
 temporibus exequantur: Idcirco ne qui forsan ex tolerantia sperare
 impunitatem audeant, scientes plerisque poenarum grauitate magis
 quam Dei timore arceri solere à voluntate peccandi, omnes & singu-
 las sententias, censuras, & poenas contra eos, qui talia deliquerint, la-
 tas confirmamus, & Apostolica auctoritate innouamus, nec de earum ri-
 gore quicquam relaxamus, admonemusque eos, qui talia perpetrare
 veriti non fuerint, non solum subituros eas poenas, quae sacris sunt Ca-
 nonibus constitutae, sed eas etiam quas leges ciuiles comminantur, &
 nostri quoque arbitrij discretio pro personarum qualitate constituet,
 Mandantes ciuitatum, & locorum status nostri Ecclesiastici pro tem-
 pore Ordinarijs, & Gubernatoribus, illis quidem sub poena suspensio-
 nis à diuinis, his verò sub poena excommunicationis latae sententiae, vt
 quos debitum Deo cultum in Ecclesijs non tribuere, alijsque nefandis
 criminibus pollutos esse compererint, comprehendi curent poenis af-
 ficiendos competentibus. Scituris etiam ipsis Iudicibus quod si post
 hanc nostram constitutionem in castigandis huiusmodi delictis negli-
 gentes fuerint. Primùm quidem Dei omnipotentis Iudicio obnoxij
 erunt, deinde nostram quoque incurrant indignationem. Vt autem
 poenarum certitudo cunctis facilius innotescat, nonnullas hic diximus
 exprimendas, alijs nihilominus contra huiusmodi criminum reos à no-
 re statutis in suo robore manentibus. Vt igitur Deo optimo maximo,
 gloriose Virgini, & sanctis omnibus debitus honor deferatur, Grego-
 rij X. praedecessoris nostri constitutionem innouantes, ac statuta in Tri-
 dentino Concilio obseruari volentes, statuimus, & ordinamus, vt ad
 Ecclesias sit humilis, & deuotus ingressus, quieta conuersatio, deuotis
 orationibus insistant, & omnes genibus flexis sanctissimum sacramen-
 tum adorent, ad nomen Iesu Christi domini nostri cum exhibitione
 reuerentiae caput inclinent, nullus in dictis Ecclesijs seditionem faciat,
 tumultum excitet, clamores moueat, imperumue committat, celsent va-
 na, foeda, & profana colloquia, risus immoderati, & strepitus omnes
 iudiciorum, & alia quaecumque quae diuinum officium perturbare pos-
 sunt. Nullus intra Ecclesias deambulare audeat, sine praesumat, dum
 celebrantur sacra Missarum mysteria, & alia diuina officia. Qui verò
 praedicta petulanti animo contempserint, praeter diuinæ ultionis aci-
 moniam, nostri quoque arbitrij poenas incurrant, quae omnia locorum
 quoque Ordinarij in suis Ecclesijs facient obseruari. Quicumque ve-
 rò in Ecclesijs, dum ibi sacrificium Missae, & diuina celebrantur offi-
 cia, aut verbum Dei praedicatur, deambulare, vociferari, aut versus res-
 go ad sanctissimum sacramentum irreuerenter sedere, aut aliquid, quod
 scandalum generet, aut diuina perturbet officia, facere praesumptum,
 poenam

pœnam viginti quinque ducatorum incurret, præter alias arbitrio nostro imponendas, & moderandas pœnas, & qui non habebit in ære, luet in corpore, aut exilio multabitur. Qui verò in Ecclesijs cum mulieribus impudicis, siue etiam honestis colloquium scurrile habuerit, aut alios inhonestos actus fecerit, viginti quinque ducatorum pœnam incurrat, & carceris per mensem. Qui in Ecclesijs, vt supra, obscœnis, & inhonestis uerbis, aut signis vsus fuerit, aut alias fœda colloquia cum personis quibuscumque habuerit, decem aureorum pœna mulctetur, aut aliàs corporaliter puniatur. Mandamus præterea omnibus, & singulis Cathedralium Collegiatarum, & Parochialium Ecclesiarum Capitulis, Rectoribus, Vicarijs, Sacristis, Ostiarijs, & alijs ipsarum Custodibus, quatenus præfatos omnes in Ecclesijs delinquentes admoneant, & vt in eis verita fieri non permittant, vel saltem ipsis Ordinarijs, vel Officialibus nostris puniendos deferant, quod si facere neglexerint, pœnam duorum aureorum vice qualibet incurrent. Pauperes quoque mendicantes, seu eleemosynas petentes per Ecclesias tempore Missarum, prædicationum, aliorumque diuinorum officiorum ire non sinant, sed eos ad valuas Ecclesiarum stare faciant, sub pœna duorum aureorum Capitulis infligenda pro qualibet vice, nisi eos eijci curauerint, & Parochijs dimidij aurei. Religiosis etiam Claustralibus, siue regularibus præcipimus in virtute sanctæ obedientiæ, vt in Ecclesijs suis deputent aliquem, qui tales eijciat, & si negligentes fuerint, grauissimè ab Ordinario corripiantur; quòd si illi parere recusauerint, grauissimas pœnas incurrent, & pro qualitate personarum, etiam corporaliter punientur arbitrio nostro, siue Superiorum suorum. Et vt in Ecclesijs nihil indecens relinquatur, ijdem prouideant, vt capsæ omnes, & deposita, seu alia cadauerum conditoria super terram existentia omninò amoueantur, prout aliàs statutum fuit, & defunctorum corpora in tumbis profundis infra terram collocentur. Cùm verò dierum festorum obseruatio ad Dei cultum maximè pertineat, & in Lege diuina præcipiatur, cupientes abusus prauos, qui ex eorum inobseruantia inualuerunt omninò corrigere, & antiquorum Canonum statuta renouantes, mandamus vt omnes dies Dominici, & præcipuè in honorem Dei, Beatæ Mariæ Virginis, sanctorum Apostolorum feriat cum omni ueneratione obseruentur, & omnes in diebus præfatis Ecclesias frequentent, diuinis officijs deuotè intendant, ab omni illi cito, & seruili opere abstineant, Mercatus non fiant, profanæ negotiationes & ludiciorum strepitus conquiescant. Qui verò in diebus præfatis opus aliquod illicitum fecisse deprehensus fuerit: præter diuinam ultionem, & amissionem animalium, quibus ad vecturam vtetur, etiam graues pœnas incurset arbitrio nostro, seu Vicarij nostri in vrbe: In alijs autem locis arbi-

trio

trio Ordinariorum, vel aliorum Magistratum, ita vt præuentioni locus
 sit. Quibus omnibus districtè precipimus, vt hæc diligenter obser-
 uari procurent: illas etiã festiuitates, quæ iuxta consuetudinem loco-
 rum solemniter celebrari consueuerunt, iuxta laudabilem consuetu-
 dinem debita cum reuerentia obseruari faciant, sub pœnis arbitrio
 ipsorum imponendis, & moderandis. Et vt Simoniacæ prauitatis la-
 bes profus aboleatur, Constitutiones antecessorum nostrorum contra
 Simoniacos editas, & præsertim Pauli II. inuolabiliter obseruari man-
 damus, & delinquentes tam in factorum ordinum receptione, quàm
 in beneficiorum assequutione, statutis etiã inferius pœnis nostra au-
 thoritate affici volumus. Quicumque igitur detestabile crimen Simo-
 niacæ prauitatis commisisse conuictus fuerit in consequendis ordini-
 bus, eo ipso sit ab illorum exequutione per decennium sine spe dispensa-
 tionis suspensus, & per annum carceribus mancipetur. Qui digni-
 tates Ecclesiasticas Simoniacè acquisierit, illis sit ipso iure priuatus, &
 in futurum inhabilis ad eas & quascumque aliàs obtinendas. Qui be-
 neficium, aut officium Ecclesiasticum Simoniacè adeptus fuerit, illis si-
 militer sit ipso iure priuatus, & ad fructuum omnium, quos perceperit,
 restitutionem teneatur, & perpetuò sit inhabilis ad ea, & quæcumque
 alia beneficia Ecclesiastica obtinenda. Si quis autem tale crimen plu-
 ries commisisse conuictus fuerit, præter supradictas pœnas etiã cor-
 poraliter puniatur, & ab ordinibus Ecclesiasticis degradatus à fidelium
 confortio eijciatur. Qui verò ordines, & beneficia Simoniacè con-
 tulerint, pœnis à iure statutis puniatur, cuiuscumque gradus, conditio-
 nis, & dignitatis, etiã si Episcopi, Archiepiscopi, vel maiores fuerint.
 Caueant præterea quicumque ne in sacramentorum exhibitione Si-
 moniacum aliquid faciant, alioquin grauissimè puniantur per loco-
 rum Ordinarios, qui huiusmodi criminis reos cum maxima seueritate
 coercere procurent, iuxta Concilij Tridentini statuta. Ad abolendum
 verò nefarium, & execrabile blasphemix scelus, quod in antiqua lege
 Deus morte puniri mandauit, & Imperialibus quoque legibus rece-
 ptum est, nunc autem propter nimiam Iudicum in puniendo legni-
 ciam, vel potius desuetudinem, supra modum inualuit, Leonis X. præ-
 decessoris nostri in nouissimo Lateranensi Concilio statuta in nouan-
 tes, Decernimus, vt quicumque laicus Deum, & Dominum nostrum
 Iesum Christum, vel gloriosam Virginem Mariam eius genitricem ex-
 pressè blasphemauerit, pro prima vice pœnam viginti quinque ducato-
 rum incurrat, pro secunda, pœna duplicabitur, pro tertia autem cen-
 tum ducatos soluet, & ignominia notatus, exilio multabitur. Qui verò
 plebeius fuerit, nec erit soluendo, pro prima vice manibus post tergum
 ligatis ante fores Ecclesiæ constituetur per diem integrum, pro secun-
 da

da fastigabitur per Urbem, pro tertia lingua ei perforabitur, & mittetur ad triremes. Quicumque Clericus in hoc blasphemiae crimen incurrit, pro prima vice fructibus unius anni omnium, & quorumcumque beneficiorum suorum: pro secunda, beneficijs ipsis priuetur: pro tertia omnibus etiam dignitatibus exutus deponatur, & in exilium mittatur. Quod si Clericus nullum obtinuerit beneficium, poena pecuniaria, uel corporali pro prima vice puniatur, pro secunda carceribus mancipetur, pro tertia verbaliter degradetur, & ad triremes mittatur. Qui reliquos Sanctos blasphemauerit, pro qualitate blasphemiae, atque personae, arbitrio Iudicis puniatur. Si quis crimen nefandum contra naturam, propter quod ira Dei uenit in filios diffidentiae, perpetrauerit, Curiae saeculari puniendus tradatur. Et si Clericus fuerit, omnibus ordinibus degradatus simili poena subijciatur. Monemus praeterea omnes locorum Ordinarios, & in uirtute sanctae obedientiae eis praecipimus, ut statuta Tridentini Concilij contra Concubinarios, tam Clericos, quam Laicos edita, districtè faciant obseruari, reddituri Deo ac nobis, si id omiserint, rationem. Et ut praemissorum delictorum Simoniae, Blasphemiae, ac Stupri nefandi nouitia facilius habeatur: volumus quod in singulis casibus, non solum per accusationem, & inquisitionem, sed etiam ad simplicem, & secretam denunciationem procedatur per quoscumque Iudices, aliàs tamen de iure competentes, tam ratione delicti, quam personarum, ita quod inter eos locus sit praueuentioni. Monemus praeterea omnes, & singulos, ut solum Dei timore praeculis habentes, & non alia animi praua affectione ducti, culpabiles tantum deferant, innocentes non vexent. Quod si aliqui ex calumnia aliquos denunciassent compertum fuerint, eos ad poenam talionis teneri uolumus, & mandamus. Multae autem pecuniariae applicabuntur pro duabus partibus locis pijs arbitrio nostro in Urbe, extra uero, Ordinariorū, pro tertia accusatori, qui delinquentes detulerit. Mandamus autem Principibus, Comitibus, & Baronibus omnibus S. R. E. Feudatarijs, sub poena priuationis feudorum, quae ab ipsa Ecclesia Romana obtinent, reliquos uero Principes Christianos, & Terrarum Dominos hortamur in domino, & in uirtute sanctae obedientiae mandamus, ut pro diuini nominis reuerentia, & honore, praemissa omnia in suis Dominijs, ac Terris exactissime seruari faciant, uberrimam ab ipso Deo mercedem tam boni operis recepturi. Non obstantibus quibusuis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac exemptionibus, priuilegijs, indultis, facultatibus, & literis Apostolicis quibusuis, Capitulis, Conuentibus, Militijs, Ordinibus, & personis cuiuscumque qualitatis, & conditionis existentibus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque effi-

H hh cacio-

cacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & alijs decretis in genere, uel in specie, etiam Motu proprio alijs quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus, illorum tenores presentibus pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem quod presentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, que eisdem presentibus adhiberetur, si forent exhibite vel ostense. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre inuouationis, relaxationis, admonitionis, confirmationis, mandati, statuti, decreti, ordinationis, precepti, monitionis, voluntatis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo sexto, Kal. Aprilis, Pontificatus nostri anno primo.

Antonius Florebellus Lauellinus.

H. Cumyn.

Constitutio confirmatoria formulæ in Concil. Mediol.
Primo præscripta circa promouendos ad
Cathedrales.

PIVS Papa V. Ad futuram rei memoriam.

R

omanum decet Pontificem, ijs, quæ iuxta sanctorum Patrum decreta prouidè gesta fuisse percepit, approbationis suæ firmitatem diligenter adhibere. Cum itaque sicut, dilectus filius noster Carolus tit. Sæctæ Prædix Presbyter Cardinalis, Borromæus nuncupatus, qui Ecclesiæ Mediolanensi ex conceffione, & dispensatione Apostolica præesse dignoscitur; nobis exposuit, præteritis mensibus, postquam sacrum Concilium Tridentinum super personis ad Cathedrales, & superiores ecclesias promouendis, certisque tunc expressis earum qualitatibus, & sufficientia requirèdis, sollicitè tractans, ac prudèter considerans: Quod quoniam in grau i, idoneoque bonorum & doctorum virorum testi-
monio,